

1. ОБЕКТ, ЦЕЛ И ОБЛАСТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ**1.1. Обект**

Процедурата определя реда за сертификация на продукти, свързани с отбраната (по-нататък в текста продукти) за съответствие с изискванията на определен стандарт и/или нормативен документ.

1.2. Цел на процедурата

Целта на процедурата е да осигури описание на дейностите по планиране, организиране и изпълнение на сертификацията на продукти по начин, който посочва с необходимата детайлност правата, отговорностите и връзките между персонала.

1.3. Област на приложение

Тази процедура се изпълнява от персонала на отдел "Военна стандартизация и сертификация".

2. ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ

Началникът на отдел "Военна стандартизация и сертификация" отговаря за изпълнение на дейностите по сертификация на продукти.

Директорът на дирекция "Военна стандартизация, качество и сертификация" координира изпълнението на дейностите по сертификация на продукти.

Директорът на Институт по отбрана "Професор Цветан Лазаров" (по-нататък в текста Институт по отбрана) има право да подписва договори за сертификация на продукти и сертификати за съответствие на продукти.

3. ВРЪЗКА С ДРУГИ ДОКУМЕНТИ**3.1. Позоваване:**

- ПМС № 54 от 01 април 2010 г.;
- БДС EN ISO 9000 "Системи за управление на качеството. Основни принципи и речник";
- БДС EN ISO 9001 "Системи за управление на качеството. Изисквания";
- БДС EN ISO/IEC 17025 "Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране";
- БДС EN ISO/IEC 17065 "Оценяване на съответствието. Изисквания към органите за сертификация на продукти, процеси и услуги";
- Заповед № 86/16.02.2015 г. на директора на Института по отбрана.

3.2. Препратки:

ПР 06-06/2018 Права и задължения на сертифицираната организация.

Проверил:инж. (К. Йорданова)

11.12.2018 г.

Съгласувал:полк. инж. (В. Атанасов)

11.12.2018 г.

Утвърдил:полк. д-р (Д. Кирков)

11.12.2018 г.

4. ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Използваните в текста термини са съобразени с посочените в стандарт БДС EN ISO 9000 “Системи за управление на качеството. Основни принципи и речник”.

Оценяване: процес по оценка на продукт, осъществяван от орган по сертификация на базата на определен(и) стандарт(и) и/или други нормативни документи.

Сертификат: документ, издаден от Институт по отбрана, гарантиращ че сертифицираният продукт е оценен спрямо изискванията на съответен стандарт и/или друг нормативен документ.

Сертификационен знак: знак, издаван и използван по правилата на системата за сертификация, който показва че сертифицираният продукт е оценен и сертифициран спрямо изискванията на съответен стандарт и/или друг нормативен документ.

Надзор: съвкупност от дейности, с изключение на преоценяване, за наблюдение на непрекъснатото изпълнение на изискванията за сертификация.

Оценител: лице, на което е възложено самостоятелно или като част от екип по оценяване да извърши оценяване на продукт.

Водещ оценител: оценител, който носи цялата отговорност за определени дейности по оценяването.

5. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Настоящата процедура се разпространява до персонала на отдел “Военна стандартизация и сертификация”.

6. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Сертификацията на продукт се извършва за съответствие с изискванията на определен(и) стандарт(и) и/или други нормативни документи.

Процесът по сертификация на продукт започва да тече от момента на получаване на запитване от дадена организация за условията и реда на сертификация на продукт и приключва в момента на връчване на Сертификата за съответствие.

Процесът на сертификация на продукт включва следните етапи, описани подробно по-нататък в процедурата:

- Подаване на писмена Заявка за сертификация (Ф 09/06/01) или устно заявяване;;
- Подготовка за оценяване;
- Оценяване;
- Доклад от оценяването и вземане на решение за сертификация;
- Издаване на сертификат.

6.1. Подаване на Заявка за сертификация

Заявяването за сертификация на продукт от организацията може да бъде направено чрез подаване на писмена Заявка за сертификация на продукт (Ф 09/06/01) или устно, при което се изготвя протокол , подписан от заявителя и длъжностното лице, което го е съставило.

6.2. Подготовка за оценяване

След получаване на писмената заявка или протокола при устно заявяване, те се регистрират в Регистъра на заявките (Ф 09/06/02), който се поддържа в електронен вид. Директорът на дирекция “Военна стандартизация, качество и сертификация” и началникът на отдел “Военна стандартизация и сертификация” съвместно извършват преглед на информацията в заявката и вземат решение за това дали да се пристъпи към извършване на сертификация на продукта. В случай на положително решение се пристъпва към подготовка и сключване на договор за сертификация. При отрицателно решение, писмено се уведомява ръководството на съответната организация, като се посочват мотивите за отказа.

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2018 стр. 3 от 26
-----------------	--------------------------	-------------------------------

6.2.1. Анализ на заявката за сертификация

От информацията в заявката началникът на отдел “Военна стандартизация и сертификация” или главен експерт от отдела определя основните параметри на подлежащите за изпълнение дейности, като има предвид таблицата по-долу, без да се ограничава от нея:

Информация от заявката	Използва се за:
Основни технически данни на продукта, подлежащ на сертификация	Определяне на квалифицирани екип за оценка и водещ оценител
Стандарт и/или нормативен документ, спрямо който ще се сертифицира продуктът	Определяне на обема от необходимите изпитвания и избиране на изпитвателна лаборатория
Брой на персонала, свързан с производството на продукта	Определяне на необходимото време за оценката и необходимия брой оценители в екипа
Наличие на сертификации за съответствие с БДС EN ISO 9001 и AQAP	Определяне на обема и дълбочината на оценка на процеса на производство на продукта
Подизпълнители, свързани с производството на продукта	Определяне необходимостта от допълнително време за оценка
Наличие на изнесени структури и тяхната отдалеченост	Определяне необходимостта от допълнително време за придвижване
Проведени изпитвания на продукта (видове изпитвания, лаборатории)	Определяне на обема и вида на изпитванията

6.2.2. Определяне на необходимите дни за оценка

Необходимите дни за оценка се определят на основата на извършения анализ и съгласно Заповед № 86/16.02.2015 г. на директора на Института по отбрана.

6.2.3. Определяне на цената на сертификацията

Цената на сертификацията се определя на основание Заповед № 86/16.02.2015 г. на директора на Института по отбрана.

6.2.4. Подготовка и сключване на договор

След анализа на необходимата информация и определяне на цената, началникът на отдел “Военна стандартизация и сертификация” възлага на главен експерт от отдела да подготви проект на договор (Ф 09/06/03 – препоръчителна), който се предоставя на организацията за предварително одобрение. Проектът на договора се съгласува в Института по отбрана съгласно установения ред, подписва се първо от ръководителя на организацията и след това от директора на Института по отбрана.

6.2.5. Определяне на водещ оценител и екип за оценка

Началникът на отдел “Военна стандартизация и сертификация” определя екипа за оценка и водещия оценител в зависимост от тяхната квалификация и опит.

След назначаването му, водещият оценител е длъжен да се запознае с договора за сертификация и наличната документирана информация за организацията и нейния продукт.

Всички следващи дейности, свързани с конкретната оценка се организират и изпълняват от и под ръководството на водещия оценител, който носи цялата отговорност за изпълнението на оценката в пълен обем и съгласно установените правила.

В случаите, когато за извършване на оценка е определен един оценител, той поема функциите и отговорностите на водещ оценител.

6.2.6. Избор на изпитвателна лаборатория

Изборът на изпитвателна лаборатория се извършва при спазване на следните изисквания:

- изпитвателната лаборатория да е акредитирана от ИА “БСА” по БДС EN ISO/IEC 17025 (при липса на акредитирана лаборатория, се използва неакредитирана);
- обхватът на лабораторията да покрива необходимите за конкретния случай изпитвания.

Водещият оценител прави преглед на техническите параметри, по които трябва да се установи съответствие на продукта с изискванията на съответния стандарт и/или нормативен документ и избира лаборатория, в която да се проведат изпитванията. Той осъществява контакт и изисква потвърждение от съответната лаборатория за възможно провеждане на изпитването на продукта. Организацията се уведомява за избраната лаборатория.

6.3. Оценяване

Оценяването се извършва като се спазват изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17065 “Оценяване на съответствието. Изисквания към органите за сертификация на продукти, процеси и услуги.”

6.3.1. Подготовка и административна организация

Водещият оценител трябва да изпълни следното, без да се ограничава от него:

- да осъществява необходимия контакт с определеното лице от организацията за уточняване на всички подробности по извършване на сертификацията;
- да уведоми и съгласува с ръководството на организацията предлагания състав на екипа за оценка;
- да организира изготвянето на Програма за оценяване на продукта (Ф 09/06/04) и предоставянето за предварително съгласуване с организацията;
- да инструктира екипа за оценка, като запознае всеки оценител с общата и конкретната за оценителя част от програмата;
- да организира издаването на заповеди за командировка за членовете на екипа.

6.3.2. Проверка на техническата документация на продукта

Провежда се на място в организацията, съгласно изготвената програма.

При проверката на техническата документация се прави оценка за:

- наличието на пълен комплект утвърдена техническа документация за продукта (конструкторска, технологична, експлоатационна, ремонтна);
- съответствието на техническата документация с продукта;
- съответствието на техническата документация с технологичния процес на производство на продукта.

6.3.3. Оценка на процеса на производство на продукта

Провежда се на място в организацията, съгласно изготвената програма. Екипът извършва оценка, която включва:

- управлението на документираната информация, свързани с производството на продукта;
- създаването и съхраняването на записите, свързани с производството на продукта;
- наличието на изисквания към продуктите за закупуване, видът и обхватът на входящия контрол в зависимост от влиянието им върху крайния продукт;
- оценката на подбора на доставчиците според тяхната способност да доставят продукти в съответствие с определените изисквания;
- наличието на подходяща инфраструктура (сгради, съоръжения, транспорт и средства за комуникация), необходима за постигане на съответствие с изискванията към продукта;
- наличието на необходимото технологично оборудване, технологична екипировка и средства за измерване;

- организацията на технологичните процеси и съответствието им с изискванията на технологичната документация;
- наличието на необходимата техническа документация на работните места;
- наличието на идентификация на продукта през целия производствен процес;
- идентификацията, проверките и калибрирането на определените за използване средства за измерване;
- наблюдението и измерването на характеристиките на продукта, определени в документираната информация.

6.3.4. Избор на образци/проби, изпитване на продукта и анализ на резултатите

Изборът и броят на образците/пробите, условията и реда за тяхното определяне се извършва от екипа оценители или представител на избраната лаборатория, в съответствие с изискванията на съответния стандарт и/или нормативен документ за продукта, за което се съставя протокол. Образците/пробите за изпитване трябва да са представителни за определения продукт и да са произведени в организацията в условията на планиран и напълно организиран редовен производствен процес.

Изпитванията на продукта се извършват в избраната лаборатория в присъствието на екипа оценители. Резултатите се документират в протокол. В зависимост от изискванията на стандарта и/или нормативния документ за продукта, при необходимост се провеждат и войскови(полигонни) изпитвания по програма и методика на организацията и в присъствието на екипа оценители.

По преценка на екипа могат да бъдат признати резултати от предишни изпитвания, както и да бъдат изискани допълнителни такива.

6.3.5. Несъответствия

В случай на документиране на несъответствия по време на извършване на дейностите, посочени в точки 6.3.2, 6.3.3. и 6.3.4. на процедурата, те се класифицират като съществени и/или несъществени и се попълва отчет за всяко несъответствие (Ф 09/06/05). Копията на отчетите за несъответствия се предоставят на организацията. Изпълнението на коригиращите действия по несъответствията може да започне веднага. Когато определено коригиращо действие бъде изпълнено в рамките на оценката, водещият или съответният оценител, който е документирал несъответствието, прави оценка на изпълнението и го закрива чрез попълване на съответната част от формата.

При документиране на несъществени несъответствия, които са изолирани случаи и нямат съществено влияние върху продукта, е възможно издаване на сертификат на продукта преди проверката на тяхното отстраняване. Проверката за изпълнението на коригиращите действия по тези несъответствия се извършва по време на първия надзор.

При документиране на съществени несъответствия, т.е. такива, които имат съществено влияние върху продукта, се назначава допълнителна оценка. Решението и срокът за нейното провеждане се отразяват в протокол, подписан от водещия оценител и ръководителя на организацията. Допълнителната оценка се провежда, след като организацията писмено декларира, че съществените несъответствия са отстранени. Във връзка с обективното оценяване на дейността на оценителите, сертифицираната организация може да изпрати попълнен Лист за обратна връзка (Ф 03/06/11).

6.4. Изготвяне доклад от оценяването и вземане на решение за сертификация

Докладът от оценяването се изготвя във форма (Ф 09/06/06). Неразделна част от доклада са отчетите за несъответствия (включително и закритите) и протоколът за провеждане на допълнителна оценка (в случай, че е изготвен такъв). Водещият оценител отразява в доклада своето предложение за издаване на сертификат или за провеждане на допълнителна оценка., което е съгласувано с членовете на оценителския екип.

Докладът се съгласува от началника на отдел “Военна стандартизация и сертификация” и от директора на дирекция “Военна стандартизация, качество и сертификация”.

6.5. Издаване на сертификат

Сертификатът за съответствие на продукт (Ф 09/06/07) се изготвя в отдел “Военна стандартизация и сертификация”, като неговият номер се дава от Регистъра за отчет на сертификати (Ф 09/06/08). Срокът за издаване на Сертификата (Ф 09/06/07) е един месец след получаване на резултатите от проведените изпитвания.

На директора на Института по отбрана се предоставя за преглед доклада от оценяването и сертификата за продукта. При предложение за издаване на сертификат, директорът на Института по отбрана подписва съответния сертификат. Сертификатът се вписва в Регистъра за отчет на сертификати (Ф 09/06/08) и е със срок на валидност 3 (три) години от датата на издаване. Предаването/изпращането на сертификата за съответствие може да бъде:

- на място, в Института по отбрана “Проф. Цветан Лазаров”
- чрез лицензиран пощенски оператор, за сметка на заявителя.

6.6. Сертификационен знак

Сертификационният знак е собственост на Института по отбрана (Ф 09/06/09). Издава се за продукт, който съответства на изискванията на определен стандарт и/или нормативен документ.

Правилата за използване на сертификационния знак от сертифицираната организация са определени в ПР 06-06/218.

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

- Ф 09/06/01 Заявка за сертификация
- Ф 09/06/02 Регистър на заявките
- Ф 09/06/03 (препоръчителна) Проект на договор
- Ф 09/06/04 Програма за оценяване
- Ф 09/06/05 Отчет за несъответствие
- Ф 09/06/06 Доклад от оценяване
- Ф 09/06/07 Сертификат за съответствие на продукт
- Ф 09/06/08 Регистър за отчет на сертификатите
- Ф 09/06/09 Сертификационен знак

Край

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2018 стр. 7 от 26
-----------------	--------------------------	-------------------------------

Ф 09/06/01

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА “ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

1592 София, бул. “Проф. Цветан Лазаров” № 2, факс 02/92 21 808

ЗАЯВКА ЗА СЕРТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТ	№
От организация:	
Моля, да бъде извършена сертификация на продукт..... за съответствие с (БДС, ВС, ВТС, ФТС, ТС и др.)	

ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОДУКТА

КОНФИДЕНЦИАЛНО СЛЕД ПОПЪЛВАНЕ!

Информацията е необходима за подготовката на договор.

1. Идентификация на организацията:	
1.1. Наименование и статут по Търговския закон	
1.2. Регистрация: - ЕИК - ИН по ДДС
1.3. Адрес по регистрация, адрес за кореспонденция, телефон, факс, e-mail	
1.4. Ръководител (длъжност, име, фамилия)	
1.5. Представител на организацията за контакт (длъжност, име, телефони; e-mail)	
1.6. Предмет на дейност	
2. Идентификация на продукта:	
2.1. Наименование (тип, марка, вид)	
2.2. Предназначение	
2.3. Описание	
3. Друга информация, свързана с производството на продукта:	
3.1. Брой на персонала в организацията	а/ общо _____; б/ управление _____; в/ заети в производството на продукта _____

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2018 стр. 8 от 26
------------------------	---------------------------------	--------------------------------------

3.2. Изнесени структурни звена (местоположение)	
3.3. Подизпълнители, свързани с производството на продукта	
3.4. Наличие на сертифицирана система за управление на качеството (СУК)	
3.3. Проведени изпитвания на продукта (видове изпитвания, лаборатории)	
4. Начин на предаване/изпращане на сертификата за съответствие на продукта: - на място, в Института по отбрана "Проф. Цветан Лазаров" ☐ - чрез лицензиран пощенски оператор, за сметка на заявителя ☐	

4. Декларирам, че съм запознат и са спазени изискванията на процедурата за сертификация на продукти.

Приложения:

1. Копия на нормативно-техническите документи, на които съответства продукта (БДС, ВС, ВТС, ФТС, ТС и др.);

2. Списък (спецификация) на техническата документация (конструкторска, технологична, експлоатационна и ремонтна);

3. Програма и методика за провеждане на изпитвания на продукта;

4. Протоколи от проведени изпитвания на продукта (ако има такива);

Ръководител на организацията:

_____ (_____)
ПОДПИС ФАМИЛИЯ
_____/_____/_____ Г.
 д м г.

Заявката за сертификация на продукта изпратете на горепосочения адрес с придружително писмо.

Допълнителна информация и въпроси на телефон 02/92 21 880.

Ф 09/06/03
(препоръчителна)**ДОГОВОР**№ / 20... г.
за сертификация на продукт

Днес, 20 .. г., в гр. София, на основание заявка за сертификация на продукт №/20.... г. между:

.....(*дружество*).... със седалище и адрес на управление (адрес на регистрация) (*адрес*)...., рег. по ф.д. № .../... г., ЕИК, ИН по ДДС BG, представлявано от господин ...(*трите имена*)..... – ...(*длъжност*)...., наричано за краткост в договора **ВЪЗЛОЖИТЕЛ**, от една страна и

ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА “ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”, със седалище и адрес за кореспонденция: гр. София 1592, бул. “Проф. Цветан Лазаров” № 2, БУЛСТАТ 129010036 и ИН по ДДС BG 129010036, представляван от– директор, наричан за краткост по-нататък в договора **ИЗПЪЛНИТЕЛ** от друга страна, се сключи настоящия договор.

I. ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

Чл. 1. (1) **ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ** възлага, а **ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ** приема да извърши сертификация на продуктза съответствие с изискванията на При констатиране на съответствие, **ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ** издава сертификат със срок на валидност три години.

(2) Сертификацията на продукта ще се извърши на следните етапи:

1. етап 1 - приемане на заявка за сертификация и преглед на приложената документирана информация;
2. етап 2 – проверка на техническата документация на продукта;
3. етап 3 – оценка на процеса за производство на продукта при **ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ**;
4. етап 4 – провеждане на изпитвания, анализ и оценка на резултатите;
5. етап 5 – издаване на сертификат;
6. етап 6 – извършване на два надзора.

Чл. 2. Договорът е валиден от датата на подписването му до изтичане валидността на сертификата.

II. ЦЕНИ И НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ

Чл. 3. Дължимата сума от (*словом*) лв. (с включен ДДС) се заплаща на части от **ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ**, както следва

- 3.1. етап 1 – при приемане на заявка за сертификация и преглед на приложената документирана информация – (*словом*) лв.
- 3.2. етап 2 – след проверка на техническата документация на продукта – (*словом*) лв.
- 3.3. етап 3 – след оценка на процеса за производство на продукта при **ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ** – (*словом*) лв.
- 3.4. етап 4 – след провеждане на изпитвания, анализ и оценка на резултатите – (*словом*) лв.

3.5. етап 5 – след издаване на сертификат – (словом) лв.

3.6. етап 6 – след извършване на съответния надзор:

- за 1-ви надзор – ... (словом) лв.
- за 2-ри надзор – ... (словом) лв.

3.7. Допълнителна оценка, съгласно чл. 21 от договора, се заплаща като цената се формира като произведение от броя на необходимите дни за провеждане на оценката и стойността на оценката за един ден(словом) лв.

Чл. 4. (1) Плащането се извършва от(дружество).... по банков път, по транзитна бюджетна сметка с IBAN: BG05 UNCR 7000 3117 9598 32, BIC код: UNCRBGSF, Уни Кредит Булбанк – клон Батенберг; гр. София, Институт по отбрана “Професор Цветан Лазаров”, както следва:

- за етап 1 – не по-късно от десет работни дни след сключване на договора;
- за етапи 2, 3, 4, 6 и при допълнителна оценка – не по-късно от десет работни дни след датата на завършване на съответния етап;
- за етап 5 – не по-късно от десет работни дни след връчване на сертификата.

(2) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ издава на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ фактура в срок до 5 (пет) работни дни от извършване на плащанията по договора.

III. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Чл. 5. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да познава и да спазва Процедурата за сертификация на продукти на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Чл. 6. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да извърши плащанията съгласно чл. 3 от този договор в уговорените в чл. 4 срокове.

Чл. 7 ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да заплати разходите за пътуване и престой на оценителите при провеждане на одитите, съгласно чл. 259 от ЗЗД и Наредбата за командировките в страната.

Чл. 8. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да поеме разходите, свързани с изпитванията на продукта.

Чл. 9. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да предостави на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ документираната информация на продукта за извършване на проверка, достъп до местата за производство и осигури необходимия брой образци/проби от продукта за изпитвания.

Чл. 10. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да информира ИЗПЪЛНИТЕЛЯ при промени на продукта, техническата документация и производствения процес, които влияят на съвместимостта на продукта с изискванията на стандарта и/или нормативния документ, според който е сертифициран, или в случай на каквато и да е друга информация, посочваща, че продуктът не съответства на изискванията.

Чл. 11. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да пази записите от всички възражения, достигнали до него, свързани със съответствието на продукта, със стандарта и/или нормативния документ и при поискване да ги предостави на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ. Да предприема коригиращи действия във връзка с всяко възражение и да документира тези действия.

Чл. 12. (1) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право да използва сертификационния знак за срока на действие на сертификата.

(2) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право да използва сертификационния знак във вида, в който е предоставен от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Чл. 13. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право по време на изпълнението на договора да получава информация, относно етапите и сроковете на изпълнение, без това да пречи на

работата на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Чл. 14. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право да се запознае с резултатите от оценяването на продукта.

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

Чл. 15. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да извърши проверка на техническата документацията на продукта – етап 2.

Чл. 16. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да извърши оценка на процеса на производство на продукта на място, при ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, за съответствие с изискванията на документираната информация, която го описват – етап 3.

Чл. 17. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да проследи провеждането на изпитванията на продукта и извърши анализ и оценка на резултатите – етап 4.

Чл. 18. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ предоставя на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ сертификат и сертификационен знак за съответствие в срок от 30 (тридесет) календарни дни от датата на получаване на резултатите от проведените изпитвания.

Чл. 19. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да извърши два надзора на продукта до изтичане на валидността на сертификата, с цел установяване продължаващо съответствие с изискванията на стандарта и/или нормативния документ, според който е сертифициран продукта. Първи надзор - в срок от 9 (девет) до 12 (дванадесет) месеца от датата на издаване на сертификата. Втори надзор – в срок не по-дълъг от 18 (осемнадесет) месеца от предходния надзор – етап 6.

Чл. 20. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да осигури квалифицирани оценители, които да извършат оценяването и надзорите в съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17065.

Чл. 21. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ има право да назначава допълнителни оценки при констатиране на съществени несъответствия, които пряко влияят върху продукта. Периодът и броят на необходимите дни за провеждане на допълнителна оценка се определят с протокол, подписан от водещия оценител и ръководителя на организацията.

Чл. 22. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ няма право да предоставя на трети лица материалите, свързани с този договор, както и резултатите от работата по него без писменото съгласие на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, освен в случаите предвидени от закона.

V. НЕУСТОЙКИ

Чл. 23. При просрочване на плащанията по чл. 4 (1), ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ дължи на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ неустойка в размер на 0,2 % от дължимата сума за съответния етап, за всеки просрочен ден, но не повече от 5 % от цената на договора.

VI. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

Чл. 24. Настоящият договор може да бъде прекратен едностранно с 30 (тридесет) дневно писмено предизвестие от изправната до неизправната страна.

Чл. 25. Настоящият договор може да бъде прекратен при прекратяване на юридическото лице без правопримство.

Чл. 26. Настоящият договор може да бъде прекратен по взаимно съгласие, изразено писмено.

Чл. 27. Настоящият договор се прекратява, когато изпълнението на дейностите по чл. 1 стане невъзможно по независещи от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ причини, като

ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава своевременно да уведоми за това ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.

Чл. 28. Договорът може да бъде прекратен и издадения сертификат да бъде обезсилен предсрочно, когато при оценка се установи несъответствие на продукта на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ с изискванията на стандартите и/или нормативните документи, според които е сертифициран и в указания срок ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ не изпълни предписанията на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Чл. 29. При прекратяване на договора, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ изплаща на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ сумите по чл. 3 за изпълнените до момента дейности и ако прекратяването е по вина на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, същият изплаща на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ дължимите неустойки в размер на 5 % от общата стойност на договора. След прекратяване на договора ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ връща на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ оригинала на издадения от него сертификат.

VII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 30. Страните ще решават възникналите спорове относно изпълнението на настоящия договор с двустранни споразумения, а когато това се окаже невъзможно, по общия исков ред.

Чл. 31. За неуредени въпроси от настоящия договор се прилагат разпоредбите на българското законодателство.

Настоящият договор, състоящ се от 31 (тридесет и един) члена се подписа в два еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

.....(длъжност)...(дружество)

ИЗПЪЛНИТЕЛ:

**ДИРЕКТОР НА ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА
“ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”**

.....(име, фамилия) (звание)(име, фамилия)

Разчет:

екз. № 1 – за Института по отбрана

екз. № 2 - за(дружество)....

Изготвил:

Главен експерт в отдел “Военна стандартизация и сертификация”

_____/_____
_____20.. г.**Съгласували:**

Заместник директор на Институт по отбрана “Професор Цветан Лазаров”

_____/_____
_____20.. г.

Директор на дирекция

“Военна стандартизация, качество и сертификация”

_____/_____
_____20.. г.

Началник на отдел “Военна стандартизация и сертификация”

_____/_____
_____20.. г.

Главен счетоводител

_____/_____
_____20.. г.

Юрисконсулт

_____/_____
_____20.. г.

Ф 09/06/04

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА "ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ"

ПРОГРАМА
ЗА ОЦЕНЯВАНЕ (НАДЗОР) НА ПРОДУКТ

1. Организация	
2. Продукт	
3. Време за провеждане	
4. Обхват	<i>Техническа документация, производство и изпитвания на продукта</i>
5. Критерий	<i>БДС, ВС, ВТС, ФТС, ТС и др.</i>
6. Водещ оценител	
7. Оценители	

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ			
Дейност	Дата	Време	Място
Встъпително заседание			
Оценяване			
Заклучително заседание			

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ		
Дейност	Време	Оценител
<i>дата</i>		
Проверка на техническата документация на продукта		
Оценка на процеса за производство на продукта		
Провеждане на изпитвания; анализ и оценка на резултатите		

ОРГАНИЗАЦИОННИ ВЪПРОСИ		
Съдържание	Извършва	Забележка
1. Инструктаж на екипа		
2. Осигуряване на защитно/работно облекло		
3. Разни		

ВОДЕЩ ОЦЕНИТЕЛ:

СЪГЛАСУВАЛ:

...../

/

...../

/

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА "ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ"

ОТЧЕТ ЗА НЕСЪОТВЕТСТВИЕ	№ от
	Дата

Организация:	Договор:
--------------	----------

Отдел: Позоваване на:
Позоваване на:

.....

(стандарт/ нормативен документ) Звено: Процес:

Звено: Процес: Продукт:

Звено: Процес: Продукт:

Процес: Продукт:

Процес: Продукт:

Процес: Продукт:

Продукт:

Продукт:

Продукт:

Съществено:

Несъществено: ещ оценител:

Воещ оценител:

(подпис, фамилия) Представител на организацията:

Представител на организацията:

(подпис, фамилия)

Описание на несъответствието:

Оценител:

Дата:

(по
дти
с,
фа
ми
лия
)

Предложени
коригиращи действия:

Предложени
коригиращи действия:

Предложени
коригиращи действия:

Ръководител:

(по
дти
с,
фа
ми
лия
)

Оценка за
изпълнението:

Оценка за
изпълнението:

Оценка за
изпълнението:

Проверил:

Дата:

(по
дти

с, фамилия)

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОЦЕНЯВАНЕТО:

1. Техническа документация на продукта

- наличие на пълен комплект утвърдена документация за продукта (конструкторска, технологична, експлоатационна, ремонтна);
- съответствие на техническата документация с продукта;
- съответствие на техническата документация с технологичния процес на производство на продукта;

2. Процес на производство на продукта

- управление на документираната информация, свързани с производството на продукта;
- наличие на изисквания към продуктите за закупуване, видът и обхватът на входящия контрол в зависимост от влиянието им върху крайния продукт;
- оценка и подбор на доставчиците според тяхната способност да доставят продукти в съответствие с определените изисквания;
- наличие на подходяща инфраструктура (сгради, съоръжения, транспорт и средства за комуникация), необходима за постигане на съответствие с изискванията към продукта;
- наличие на необходимото технологично оборудване, технологична екипировка и средства за измерване;
- организация на технологичните процеси и съответствието им с изискванията на технологичната документация;
- наличие на необходимата технологична документация на работните места;
- наличие на идентификация на продукта през целия производствен процес;
- идентификация, проверка и калибриране на определените за използване средства за измерване;
- наблюдение и измерване на характеристиките на продукта, определени в документираната информация;

3. Изпитване на продукта и анализ на резултатите

- образците/пробите за изпитване са взети от...../склада, производството/ в присъствието на екипа за оценка, за което е съставен Протокол №от.....
- лабораторните изпитвания са проведени в.....от.....до.....За резултатите от изпитванията е представен Протокол №от.....
- войсковите /полигонни/ изпитвания са проведени в.....от.....до.....по програма и методика на..... За резултатите от изпитванията е изготвен Протокол №от.....
- в таблицата са посочени изискванията към продукта пои съответствието им с резултатите от изпитванията

<i>Позиция/показател по изискване на</i> <i>/БДС, ВС, ВТС, ФТС, ТС и др./</i>	<i>Позиция/показател по Методика за изпитвания</i>	<i>Получени резултати /протокол № .. или стойности/</i>	<i>Съответствие Да/Не</i>
1	2	3	4

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ВОДЕЩИЯ ОЦЕНИТЕЛ:

Продукт съответства/не съответства/ на изискванията на /БДС, ВС, ВТС, ФТС, ТС и др./ Документираните несъществени /съществени/ несъответствия се отнасят към т. от /и е изготвен Протокол № - при съществени несъответствия/

Нужна ли е допълнителна оценка?	Предложена дата:
Следващ надзор:	Месец, година:
Отчети за несъответствия:	Приложение 1

ИЗГОТВИЛ ДОКЛАДА:	(подпис/име, фамилия) (дата)
--------------------------	---------------------------------

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ "ВОЕННА СТАНДАРТИЗАЦИЯ И СЕРТИФИКАЦИЯ":	Да бъде издаден /да не се издава/ сертификат на продукт за съответствие с изискванията на /Да се проведе допълнителна оценка за установяване на съответствието на продукта с изискванията на/
	(подпис/име, фамилия) (дата)

УТВЪРДИЛ: ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ "ВОЕННА СТАНДАРТИЗАЦИЯ, КАЧЕСТВО И СЕРТИФИКАЦИЯ":	(подпис/име, фамилия) (дата)
---	---------------------------------

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2016 стр. 20 от 26
------------------------	---------------------------------	---------------------------------------

**МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА "ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ"****СЕРТИФИКАТ**

Серия СП №/....

С настоящия сертификат се удостоверява, че
продукт: "....."

на

(организация)

(адрес)

отговаря на:

В сила от:

Валиден до:

Директор на Институт по отбрана
"Професор Цветан Лазаров":*печат*

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2018 стр. 22 от 26
-----------------	--------------------------	---------------------------------------

Ф 09/06/08

РЕГИСТЪР
ЗА ОТЧЕТ НА СЕРТИФИКАТИТЕ

№ по ред	Организация	Продукт	Съответствие с	№ на сертификата	Дата на издаване	Валиден до

ВСС - Процедура	Сертификация на продукти	ПР 09-06/2018 стр. 23 от 26
-----------------	--------------------------	--------------------------------

Ф 09/06/09

Сертификационен знак

